

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI :
BAŞVURU NO :
KARAR TARİHİ : 14/

RET KARARI

BAŞVURAN

BAŞVURUYA KONUSU İDARE : AFET VE ACIL DURUM FÖRÖM FÖRÖM BAŞKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : Fazla çalışma ücreti talebi hk.

BAŞVURU TARİHİ : 05/08/2021

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza yaptığı başvuruda başvuran, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünde arama ve kurtarma teknisyeni olarak 12/36 çalışma sisteminde çalıştığını, resmi, milli ve dini bayramlarda çalıştığı süre fazla çalışma sayılmadığı için, bu çalışması karşılığı herhangi bir ücret veya izin alamadığını belirtmektedir. Bu kapsamda başvuran, resmi, milli ve dini bayramlarda çalıştığı sürenin karşılığının izin veya ücret olarak verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün 31/08/2021 tarihli ve 02/08/2021 tarihli ve E- sayılı yazısında;

2.1. Arama kurtarma teknisyeni kadrosunda memur olarak görev yapan başvuranın, Arama Kurtarma Teknisyenleri, Arama Kurtarma Teknisyenliği Sınav, Atama, Görev ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 23 üncü maddesinde 12/36 saat esasına göre çalıştığı,

2.2. Çalışma saatlerine denk gelen resmi, dini ve milli bayramlardaki çalışmaları da normal 12/36 mesaiden sayılıp ek bir mesai olarak değerlendirilmediği,

2.3. Başvurana mesai saatleri dışında eğitim, tatbikat, 112 çağrı merkezinden gelen çağrılar ve benzeri durumlarda, personelin izinli veya nöbet istirahatli olmasıyla birlikte göreve gitmesi halinde, çalıştığı süre fazla mesai veya ücret olarak ödendiği,

açıklamalarına yer verilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.",
4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir...",
5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışma saat ve usulünün tesbiti" başlıklı 101 inci maddesinin ilk fıkrasında; "Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.", "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 178 inci maddesinin (B) fıkrasında; "Kurumlar gerektiği takdirde personeli günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir.",
6. 13/03/1975 tarihli ve 15176 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını Gösterir Yönetmelik" in "Kapsam" başlıklı 1 inci maddesinde; "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 178 inci maddesi gereğince düzenlenen bu Yönetmelik hükümleri, aynı Kanuna tabi memurlar hakkında uygulanır.", "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinin (B) fıkrasında; "Nöbet Hizmeti: Kurumların faaliyetleri gereği, güvenliğin veya hizmetin devamını temin amacıyla, normal çalışma saatleri içinde veya dışında yapılan çalışmadır.", 5 inci maddesinde; "Çalışma saatleri içinde ve (Danıştay Onikinci Dairesinin 16/6/2008 tarihli ve [REDACTED] sayılı kararı ile iptal ibare; Danıştay İDDK'nın 28/2/2013 tarihli [REDACTED] sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.) yürütülen nöbet hizmetleri fazla çalışma sayılmaz."
7. 28/10/2016 tarihli ve 29871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Arama ve Kurtarma Teknisyenliği Sınav, Atama, Görev ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Genel Esaslar" başlıklı 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; "Arama ve kurtarma hizmetlerinin 7/24 kesintisiz yürütülmesinin sağlanması amacıyla ildeki mevcut personel sayısı ve müdahale faaliyetleri gözetilerek kural olarak 12/36 saat esasına göre çalışır. Çalışma saatleri, görev yerlerine bağlı olmaksızın, yürütülen hizmetin özelliklerine ve ihtiyaca göre düzenlenebilir.",
- düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ [REDACTED] IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

8. Kamu Denetçisi tarafından, başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusuna ilişkin hazırlanan Ret Karar Önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Arama ve kurtarma teknisyeni olarak 12/36 çalışma sisteminde çalışan başvuran, resmi tatiller, milli ve dini bayramlarda çalıştığı sürenin karşılığının izin veya ücret olarak verilmesini talep etmektedir.

10. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, verilen kamu hizmetinin 24 saat devamlılık gösterdiği hallerde, memurların çalışma saatlerinin İdareler tarafından düzenlenmesini öngörmektedir. İdarelerce belirlenen bu günlük çalışma saatleri dışında personelin fazla çalışması halinde, fazla çalışma ücreti verilmeyebileceği gibi fazla çalışmanın her 8 saati için bir gün hesabi izin de verilebilecektir. 657 sayılı Kanun'a tabi olanlar için uygulanan Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını Gösterir Yönetmelik'e göre ise, belirlenmiş çalışma saatleri içindeki ve nöbet kapsamındaki hizmetler, fazla çalışma değildir.

11. 657 sayılı Kanun'daki yetki çerçevesinde Arama ve Kurtarma Teknisyenliği Sınav, Atama, Görev ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile arama kurtarma teknisyenlerinin 12/36 saat esasına göre çalışacakları düzenlenmiştir.

12. Başvuru konusu olayda başvuran 657 sayılı Kanun'a tabi arama ve kurtarma teknisyeni olup İdarece 12 saat çalışıp 36 saat dinleneceği 12/36 çalışma sistemine tabidir. Başvuranın çalıştığı veya dinlendiği sürelerin resmi tatillere, milli ve dini bayramlara veya hafta sonu tatiline denk gelmesi muhtemeldir. Ancak ilgili mevzuatı kapsamında yapılan değerlendirmede, İdarece saptanmış 12/06 saat çalışma sistemi içerisinde kalması kaydıyla, bu tarihlerdeki çalışma sürelerinin fazla çalışma olarak değerlendirilebilmesi imkânı bulunmamaktadır. İdarenin Kurumumuza sunduğu bilgi ve belgelerde belirttiği şekilde, başvuranın 12/36 çalışma sistemi (İdarece belirlenmiş mesai saati) dışında eğitim, tatbikat, 112 çağrı merkezinden gelen çağrılar ve benzeri durumlarda, başvuranın izinli veya nöbet istirahatli olmasına rağmen göreve gitmesi halinde, çalıştığı süre fazla mesai olarak değerlendirilebilecektir. Başvuranın resmi tatiller ile milli ve dini bayramlarda, mesaisi dışında fazla çalıştığına ilişkin bir bilgi ve belge de Kurumumuza sunulmamış olup Kurumumuzca da bu yönde bir tespit yapılmamıştır.

13. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; başvuranın talebinin İdare tarafından reddedilmesi işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin 'karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

15. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE**;

Kararın başvurana ve AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞINA tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

